

โรคชิคุนกุนยา โรคร้ายจากยุงลาย

.....

โรคไข้ปวดข้อยุงลายหรือชิคุนกุนยา (Chikungunya) พบกระจายเป็นกลุ่มก้อนในหลายจังหวัดของประเทศไทย โดยในปี 2563 นี้ สถิติจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2563 พบผู้ป่วยแล้ว 4,307 ราย จาก 62 จังหวัด โดยจังหวัดที่พบอัตราป่วยสูงสุด 5 อันดับแรกคือ จันทบุรี รองลงมาคือ อุทัยธานี ลำพูน ตราดและระยอง ตามลำดับ โรคชิคุนกุนยาเป็นโรคที่เกิดจากร่างกายติดเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา เป็นเชื้อไวรัสที่อยู่ในตระกูล *Togaviridae* โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค เช่นเดียวกับกับโรคไข้เลือดออก (Dengue fever) หรือโรคไข้ซิกา โดยยุงลายที่เป็นพาหะนี้เป็นยุงลายบ้าน (*Aedes aegypti*) และยุงลายสวน (*Aedes albopictus* Skuse) ผู้ป่วยที่เป็นโรคชิคุนกุนยาจะมีอาการไข้สูง ปวดกล้ามเนื้อและปวดบริเวณข้อมาก สำหรับอาการนั้น อาจพบผื่นแดงบริเวณลำตัวและแขนขา โดยปกติจะมีไข้ประมาณ 2 วัน จากนั้นไข้จะลดลง อาการปวดข้อข้ออักเสบ มักจะยังคงอยู่ต่อไป ผู้ป่วยบางรายมีอาการปวดข้อต่อเนื่องหลายสัปดาห์หรือมีอาการปวดข้อติดต่อกันหลายเดือน สำหรับการรักษานั้นไม่มียาเฉพาะ ดังนั้นจึงต้องรักษาตามอาการโดยให้ยาลดไข้แก้ปวด ดื่มน้ำมากๆ และพักผ่อนเต็มที่ หลีกเลี่ยงยากลุ่มแก้ปวด NSAIDs นอกจากนั้นโรงพยาบาลจะต้องประสานกับทีมงานสาธารณสุขเข้าดำเนินการควบคุมโรคโดยทันที โดยกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และเฝ้าระวังการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องจนแน่ใจว่า สามารถตัดวงจรการระบาดของโรคชิคุนกุนยานี้ในชุมชนได้

วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2563 เล่มนี้ มีบทความวิชาการที่น่าสนใจหลายเรื่อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์และทิศทางการดูแลผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร การพัฒนาชุมชนสุขภาวะเพื่อลดการสูบบุหรี่และดื่มสุราในเขตเทศบาลตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยที่มีผลต่อโรคอ้วนรุนแรงเปรียบเทียบกับโรคอ้วนและเด็กน้ำหนักปกติในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การเปรียบเทียบปัญหาสูญเสียการได้ยินระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 กับผู้เข้าร่วมโครงการที่ไม่ได้เป็นเบาหวานในบุคลากรของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ประเมินผลโปรแกรมสุขภาพและสมุดบันทึกประจำตัวผู้ป่วยในผู้ป่วยไตเรื้อรัง คลินิกชะลอ

ไตเสื่อม โรงพยาบาลมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และมีบทความเกี่ยวข้องกับรูปแบบการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน ประสบการณ์การควบคุมน้ำตาลในเลือดได้สำเร็จของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 และเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกหลายเรื่อง

ขอขอบพระคุณผู้นิพนธ์ ผู้สนับสนุนการจัดทำวารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ทีมงานบรรณาธิการจะมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพวารสารให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

นพ.สุรัชย์ โชคครรชิตไชย

บรรณาธิการ